

عنوان پروژه: تحلیل شناسنامه سلامت دانش آموزان استان قزوین سال های تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۵

مجری پروژه: دکتر سید سعید صدقی اسکویی، دکتری پزشکی، رئیس مرکز بهداشت شهید بلندیان قزوین

ناظر طرح: آقای دکتر کامل شادپور

پیام گزار سلامت: آقای دکتر سیدعلیرضا خونساری، دکتری پزشکی، معاون اجرایی مرکز بهداشت استان

همکاران اصلی پروژه: آقای مسلم میرزابابائی، - کارشناس مسئول گسترش مرکز بهداشت شهید بلندیان-خانم هاجر حسینی، کارشناس گسترش مرکز بهداشت شهید بلندیان-آقای قنبری نیکو، کارشناس مرکز بهداشت شهید بلندیان-خانم مریم حسین زاده میلانی، کارشناس مسئول آمار مرکز بهداشت استان -آرزو بخشی، کارشناس آمار مرکز بهداشت شهید بلندیان قزوین-آقای احمد قدوسیان، کارشناس مسئول اسبق آموزش بهداشت مرکز بهداشت استان

خلاصه پروژه

کشور ایران با جمعیت دانش آموزی ۱۸ میلیون نفر یکی از جواترین جوامع معاصر می باشد و لذا در جامعه ای با این ساختار جمعیتی، بهداشت و آموزش دو موضوع مهم پیش روی برنامه ریزان و سیاستگذاران خواهد بود. بنیان بسیاری از رفتارهای تاثیر گذار بر سلامت و شیوه زندگی افراد در سنین نوجوانی شکل می گیرد. از آنجائیکه روند مراقبت رشد کودکان از بدو تولد تا پایان ۶ سالگی در خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی صورت می گیرد نیاز به ادامه پایش سلامت کودکان در مدارس محسوس می باشد. معاینات پزشکی دانش آموزان اول ابتدائی در زمان ثبت نام آنها و در طول سال تحصیلی انجام می شود و معاینات دانش آموزان دوره اول راهنمایی و اول دبیرستان نیز در طول سال تحصیلی توسط همکاران پزشک و کاردان های بهداشتی انجام می شود شناسنامه سلامت برای کلیه دانش آموزان در سه پایه اول ابتدایی، اول راهنمایی و اول متوسطه (برای گروه سنی ۶ تا ۱۵ سال) تنظیم شده است.

با استفاده از نتایج حاصل از اجرای طرح شناسنامه سلامت دانش آموزان برنامه ریزی های لازم برای ایجاد بیشترین میزان بهره وری در استفاده از امکانات موجود برای تأمین سلامت دانش آموزان برای سیاستگذاران و برنامه ریزان کلان کشوری و استانی سهل تر و کامل تر می باشد. این پژوهش توصیفی - تحلیلی است و محیط پژوهش مرکز بهداشت استان قزوین و اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین می باشد.

نمونه های پژوهش دانش آموزان سال اول هر مقطع تحصیلی می باشند و اطلاعات استخراج شده از آمارهای ارائه شده توسط مراکز بهداشتی درمانی استفاده گردیده است. در این پروژه در کل از ۱۷۵۲۷۸ نفر دانش آموز مراقبت شده ۱۹ درصد (۳۳۲۵۰ نفر) بیماریابی انجام شده است که ۶۸ درصد (۲۲۷۵۰ نفر) از موارد بیماریابی شده ارجاع شده اند و از این موارد ۳۸ درصد (۸۷۵۰ نفر) تأیید شده اند. یعنی ۳۲ درصد موارد بیماریابی شده ارجاع نشده اند و ۶۲ درصد موارد ارجاع شده تأیید نشده اند. در کل از ۳۲ هزار نفر دانش آموز بیماریابی شده ۸ هزار نفر تأیید شده داریم و ۲۵ هزار نفر تأیید نشده می باشند. همین طور که به نظر می رسد یکی از مشکلات، عدم بازخواند می باشد که لازم است اقدامات لازم انجام گیرد.

به منظور ارتقا آگاهی لازم است آموزش لازم راجع به شایعترین اختلالات به پزشکان، کاردان ها، مراقبین بهداشت و والدین دانش آموزان داده شود. با توجه به آنالیز به دست آمده از معاینات انجام شده بیش از ۱۷۵ هزار دانش آموز در سه سال تحصیلی مذکور موارد ذیل مشخص گردید.

بیشترین مشکل در مقطع اول ابتدایی در دختران صدک زیر ۵ با ۱۱ درصد می باشد و در پسران صدک زیر ۵ با ۹ درصد می باشد. بیشترین مشکل در مقطع اول راهنمایی در دختران بینایی و صدک زیر ۵ با ۶ درصد می باشد و در پسران صدک زیر ۵ با ۶ درصد می باشد. بیشترین مشکل در مقطع اول متوسطه در دختران بینایی با ۵ درصد می باشد و در پسران بینایی و صدک زیر ۵ با ۴ درصد می باشد. همچنین شایعترین مشکل در دخترها با ۷ درصد مربوط به BMI ۵ و کمتر می باشد آنمی با ۴ درصد در رده دوم و بینایی با ۳ درصد در رده بعدی قرار دارد و شایعترین مشکل در پسرها با ۶ درصد مربوط به صدک زیر ۵ می باشد مشکلات بینایی با ۴ درصد در رده دوم و آنمی با ۳ درصد در رده بعدی قرار دارد.